

ПОГОДЖУЮ
Голова ПК КЗ «Полтавський Палац
дитячої та юнацької творчості
Полтавської міської ради»
_____ Оксана ШВЕЦЬ
«___» _____ 2022р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор КЗ «Полтавський Палац
дитячої та юнацької творчості
Полтавської міської ради»
_____ Валентина ДРОЗД
Наказ № 13-о від 07.04. 2022

ІНСТРУКЦІЯ № 38
з безпеки життєдіяльності
вихованців Комунального закладу
«Полтавський Палац дитячої та юнацької творчості
Полтавської міської ради»
щодо дій в умовах воєнного стану

1. Загальні положення

1.1. Наша країна протистоїть російській агресії з 2014 року, а 24 лютого 2022 року, у зв'язку з повномасштабним вторгненням російської армії, в Україні введено правовий режим воєнного стану.

1.2. Ця інструкція розроблена з метою збереження життя і здоров'я вихованців закладу в умовах воєнного стану.

1.3. Інструкція з безпеки життєдіяльності вихованців Комунального закладу «Полтавський Палац дитячої та юнацької творчості Полтавської міської ради» щодо дій під час повітряної тривоги, артилерійських обстрілів та ін. розроблена згідно з рекомендаціями листа Департаменту освіти Полтавської міської ради «Щодо проведення невідкладних заходів» №01-09-01.3-08/1083 від 04.04.2022, рекомендацій МОН України щодо дій у разі загрози або виникнення надзвичайної ситуації, інформаційного матеріалу «Абетка безпеки», розробленого ДСНС України, брошури «У разі надзвичайної ситуації або війни», розробленої Міністерством культури та інформаційної політики України та практичного poradника «Як вжити під час надзвичайної ситуації та під час війни: легко про серйозне» / упорядники: Наталія Нечаєва-Юрійчук, Олена Танасійчук, Олексій Ноздрачов, Сергій Дмитрієв.

1.4. Інструкція є обов'язковою для виконання всіма вихованцями закладу, які перебувають на території України під час дії правового режиму воєнного стану.

2. Загальні рекомендації

2.1. Головне – намагайся зберігати спокій, бути врівноваженим, залишатися зібраним, бо від цього залежить наскільки добре ти зможеш впоратися з будь-якою ситуацією.

2.2. У цей непростий час дуже важливо слухатися свої батьків чи тих дорослих, які піклуються про тебе. Дотримуйся настанов батьків, а особливо тоді, коли їх немає поруч з тобою.

2.3. Старайся перебувати у полі зору старших, бажано знайомих людей, на допомогу яких ти можеш розраховувати.

2.4. Намагайся подбати про безпеку своїх молодших братів і сестер, тоді коли дорослих немає поруч.

2.5. Нікуди не ходи та не їдь без важливої причини, завжди повідомляй батьків про своє місцеперебування.

2.6. Уникай місць скупчення людей, намагайся менше спілкуватися з незнайомими людьми, будь ввічливим, але не сповіщай малознайомим людям ніякої приватної інформації, не вступай у суперечки з незнайомцями, щоб уникнути провокацій. Ніколи не приймай подарунків (навіть дуже коштовних) від незнайомих людей.

2.7. Щоб уникнути тисняви при виході з приміщень завжди дотримуйся правил правої руки та пропускаяй вперед тих, хто потребує допомоги.

2.8. В умовах воєнного стану будь особливо обережним та виваженим у віртуальному просторі, при спілкуванні у соціальних мережах, розміщуй та повідомляй про себе мінімум інформації.

2.9. У разі отримання будь-якої інформації від органів державної чи місцевої влади про можливу небезпеку або про заходи, що підвищують рівень безпеки (наприклад евакуація) обов'язково передай її іншим людям (сусідам, родичам, друзям). Необхідно неухильно дотримуватися всіх офіційних рекомендацій!

2.10. Якщо тобі або іншій людині буде потрібна допомога, загрожуватиме небезпека – зателефонуй за №101 або №112.

3. Правила поведінки,

якщо ти почув звуки тривожної сирени

3.1. Якщо ти перебуваєш вдома з батьками будь слухняним та чітко виконуй їхні поради.

3.2. Якщо ти залишився вдома сам, тоді тобі треба згадати все, що тобі говорили батьки і зробити так, як ви з ними попередньо домовилися.

3.3. Якщо ти вдома сам, і ви з батьками домовилися про те, що під час тривоги ти будеш залишатися у своїй квартирі, тоді тобі потрібно:

- зачинити вікна, закрити штори і не підходити до вікон поки не закінчиться тривога;
- вимкнути воду, щоб запобігти затопленню квартири;
- вимкнути світло, телевізор, комп'ютер, інші електричні прилади, а також перекрити газовий кран, щоб запобігти займанню і розповсюдженню можливої пожежі;
- перейти у найбезпечніше місце у квартирі, що, як правило, розташовується у ванній кімнаті або у кімнаті за двома несучими стінами;
- якщо є можливість, щоб відволіктися під час тривоги, ти можеш читати, малювати, гратися улюбленими іграшками, займатися своїм хобі, або просто поспати;
- дочекатися поки буде оголошено відбій тривоги і тільки тоді виходити з укриття.

3.4. Якщо ти вдома без батьків, а ви з батьками попередньо домовилися про те, що під час тривоги необхідно спускатися в укриття до підвалу, тоді тобі потрібно:

- зачинити вікна, закрити штори;
- вимкнути воду, щоб запобігти затопленню квартири;
- вимкнути світло, телевізор, комп'ютер, інші електричні прилади, а також перекрити газовий кран, щоб запобігти займанню і розповсюдженню можливої пожежі;
- взяти свій тривожний наплічник, який ви склали з батьками;
- якщо в тебе є молодші братики чи сестрички, члени родини поважного віку, обов'язково потурбуйся про них так, як тебе навчили батьки;
- якщо в тебе є домашня тваринка, обов'язково потурбуйся про неї так, як тебе просили батьки;
- зачини вхідні двері квартири, не забудь взяти з собою ключі від неї;
- сходовими маршами (ні в якому разі не ліфтом!) спуститися до приміщення підвалу;
- зателефонувати батькам і повідомити їх про своє місце перебування;
- у приміщенні підвалу поведься спокійно, поважай оточуючих людей, при потребі потурбуйся про маленьких дітей та людей поважного віку;
- якщо є можливість, щоб відволіктися під час тривоги, ти можеш зайнятися своїми справами, які не будуть заважати іншим;
- дочекатися поки буде оголошено відбій тривоги і тільки тоді виходити з укриття та йти додому.

3.5. Якщо тривожна сирена застала тебе на вулиці з батьками, просто будь слухняним та чітко виконуй їхні поради.

3.6. Якщо тривожна сирена застала тебе на вулиці одного, тоді тобі потрібно:

- якомога швидше зайти у максимально безпечне приміщення (найближчий магазин, школу або інший освітній заклад, бомбосховище);
- зателефонувати батькам і повідомити їх про своє місце перебування;
- дочекатися поки буде оголошено відбій тривоги і тільки тоді виходити з укриття та йти додому, попередньо повідомивши про це батьків.

4. Як підготувати оселю

до життя в умовах воєнного стану

4.1. Для того щоб убезпечити життя та здоров'я членів всієї твоєї родини, щоб підвищити стійкість вікон до вибухової хвилі, зменшити кількість уламків скла, що може розлетітися під час вибуху, для уникнення травмування в разі пошкодження вікон треба нанести на віконне скло захисні смуги. Заклеїти вікна можна малярним або звичайним скотчем, а у разі його відсутності – підручними матеріалами. У якості інших матеріалів підійдуть смужки тканини чи газети, змащені змоченим у воді милом. Важливо, щоб захисні лінії якомога частіше перетиналися одна з одною. Спершу наклейте на скло дві смужки навхрест по всій діагоналі, потім додавайте до цих двох центральних нові. Чим більша шибка – тим більше проклеювань має бути. Якщо є можливість, треба проклеїти не лише внутрішню сторону вікна, а й зовнішню. Це дозволить не нашкодити людям, які в момент обстрілів можуть бути на вулиці біля вашого будинку.

4.2. Ще одним додатковим і більш надійним способом захистити вікна стане твердий щит. Прикрийте ним вікно і надійно зафіксуйте. Також у якості щита можна використати цупку щільну ковдру, яку також потрібно зафіксувати.

4.3. Необхідно мати в оселі запас продуктів тривалого зберігання, а також запас їжі для домашніх тварин.

4.4. Додатково слід укомплектувати домашню аптечку засобами домедичної допомоги.

4.5. На випадок відключення водопостачання необхідно забезпечити оселю запасами питної та технічної води (мінімум 3 літри на кожного члена родини).

4.6. На випадок відключення енергопостачання підготуйте ліхтарики (з комплектом запасних елементів живлення), свічки, сірники, запальнички.

4.7. За можливості, підготуйте засоби пожежогасіння.

4.8. Тривожні валізки всіх членів родини завжди тримайте у визначеному місці.

5. Правила поведінки під час обстрілів

5.1. При появі озброєних людей, військової техніки країни-агресора необхідно якнайшвидше покинути це місце.

5.2. Якщо ти почув постріли і знаходишся на вулиці, не починай бігти, замість цього ляж на землю ногами у бік стрілянини, головою в бік протилежний вибухам, та прикрий голову руками (за наявності прикрити голову можна ще й валізою або іншими речами) та відкрий рот, щоб звук від пострілу або вибуху не завдав шкоди барабанним перетинкам. Навіть не думай шукати чисте місце, лягай просто, де стоїш.

5.3. Притиснись до землі, тримайся якомога нижче і залишайся на місці, поки постріли не припиняться. Переповзай до безпечнішого місця (це можуть бути захисна споруда, сховище (укриття), підземний перехід, підвал, нижній поверх будівлі, канава, заглиблення від вибухів, навіть сміттєвий бак) поки постріли не припиняться.

5.4. Якщо ти чуєш постріли або перестрілку у твоєму будинку, не підходь до вікон, вимкни світло та сховайся в кімнаті без вікон (наприклад вбиральня або гардеробна кімната).

5.5. Не можна виходити з укриття до кінця обстрілу! Чекай, поки стрілянина не вщухне, а пострілів не буде протягом не менше ніж 5 хвилин.

5.6. У разі, якщо ти став свідком поранення або смерті людей в наслідок обстрілів, за першої можливості, викликай рятувальні служби за телефонами 101 / 103 / 112.

5.7. Обов'язково повідом батькам про своє місце перебування.

5.8. Не рекомендується:

- підходити до вікон, якщо ти почув постріли вдома;
- спостерігати за ходом бойових дій ні з вікна, ні на вулиці;
- стояти чи перебігати під час обстрілів;
- підбирати покинуту зброю чи боєприпаси;
- демонструвати предмети схожі на зброю;
- конфліктувати з озброєними людьми, провокувати їх.

6. Правила поведінки з

підозрілими предметами або вибухівкою

6.1. Не торкайся підозрілого предмета! Не переміщуй його, не кидай, не намагайся розібрати або самостійно визначити, що це.

6.2. Відійди від підозрілого предмета на безпечну відстань або сховайся за міцною будівлею.

6.3. Ніколи не користуйся мобільним телефоном поряд із підозрілим предметом.

6.4. Якнайшвидше повідом поліцію про свою знахідку. Дочекайся приїзду поліції, оскільки ти людина, що зможе детально описати підозрілий предмет та показати точне місцезнаходження.

6.5. Поки чекаєш на поліцію, попередь людей, що знаходяться поруч, про необхідність переміститися у безпечне місце.

6.6. Якщо ти помітив підозрілий предмет у громадському транспорті, обов'язково попередь про це водія.

6.7. Міни — вибухонебезпечні залишки війни. Міна – це боєприпас, що встановлюється під землею, на землі чи поблизу землі або іншої поверхні і призначений для вибуху, спричиненого присутністю, близькістю чи контактом з людиною або з транспортним засобом.

Міну майже неможливо побачити! Міни, знайдені в Україні, виготовлені з металу або пластику і є переважно зеленого кольору (для маскування).

Протипіхотні міни, як правило, детонують при наступі або у випадку зачеплення, зірвання натягнутого дроту (розтяжки).

Протитранспортні міни більші за розміром, ніж протипіхотні міни. Зазвичай вони детонують при застосуванні достатнього тиску на неї. Це залежить від типу міни.

Міни рідко встановлюються поодиноці – там, де є одна, там можуть бути й інші!

Людина, яка постраждала під час поводження з вибухонебезпечними предметами, може травмуватися та навіть втратити життя.

Вибухонебезпечні предмети призводять до руйнівних наслідків не лише для тебе як особистості, але й для інших: руйнуються будинки, лікарні, школи, заміновані поля несуть загрозу для людей, що працюють у сільському господарстві тощо.

Завжди довіряй попереджувальним знакам!

МІЖНАРОДНІ ПОПЕРЕДЖУВАЛЬНІ ЗНАКИ: Всесвітньо визнані попереджувальні знаки про міни та вибухові пристрої – це знаки МІНИ «череп з перехрещеними кістками» та попереджувальна стрічка.

МІСЦЕВІ ПОПЕРЕДЖУВАЛЬНІ ЗНАКИ: Місцеве населення іноді розробляє власні техніки та знаки для маркування небезпечних районів.

НІКОЛИ НЕ ЗАХОДЬ ЗА ПОПЕРЕДЖУВАЛЬНІ ЗНАКИ І НІКОЛИ НЕ ЗНИМАЙ ЇХ!

Як захиститися від мін? Тримайся подалі від:

- місць з доказами проведення бойових дій або вибухів;
- лісистих ділянок, з якими ти не знайомий;
- зарослих доріг та доріжок, які не використовуються;
- занедбаних військових окопів, техніки, транспортних засобів;
- зруйновані та покинуті будівлі, будинки, мости, лінії електропередач, водопровідні труби, транспортні засоби.

Якщо ти випадково зайшов на мінне поле пішки – негайно зупинись! Зупини всіх у групі, не збирайтеся разом. Стій нерухомо – залишайся нерухомим і не рухай ногами. Якщо стався нещасний випадок, не йди до потерпілого. Зателефонуй про допомогу – 101 / 103 / 112. Зачекай, коли приїде допомога – це може зайняти багато часу: залишайся спокійним, не рухайся, не сідай, поговори і заспокій друзів.

ПАМ'ЯТАЙ, що вибухові предмети можуть бути у вигляді іграшок, телефонів, блискучих кульок тощо, тому ніколи не чипай будь-яких предметів, які не належать тобі!

7. Вміст тривожної (екстреної) валізи (наплічника)

7.1. «Тривожна валіза» може знадобитися в разі евакуації або переходу до безпечнішого району чи укриття. Все необхідне потрібно підготувати заздалегідь. Допоможи батькам зібрати та скласти всі необхідні речі, а також подумай, що найбільше потрібно саме тобі.

7.2. У міцний та зручний наплічник фахівці Державної служби надзвичайних ситуацій рекомендують покласти необхідний індивідуальний мінімум речей:

- одяг та взуття;
- предмети гігієни (зубну щітку та пасту, шматок мила, рушник, туалетний папір, серветки, манікюрний набір);
- медикаменти та аптечку першої допомоги;
- засоби індивідуального захисту;
- продукти харчування (які можна їсти без приготування);
- посуд (краще металевий);
- воду (запас на 1-2 дні);
- копії важливих документів;
- кредитні картки;
- готівку;
- дублікати ключів;
- радіоприймач;

- ліхтарик;
- елементи живлення (батареї);
- запальничку, свічки, сірники;
- ніж, викрутку, ножиці;
- голку, нитки;
- компас, свисток, водонепроникний годинник;
- рулон скотчу (бажано широкого);
- синтетичний шнур (5мм, близько 20м);
- дитячі приналежності, іграшки;
- блокнот, ручку, олівець;
- поліуретановий килимок (каремат);
- пакети для сміття.

За необхідності цей список може доповнюватися та корегуватися з урахуванням потреб твоєї родини.

Прикінцеві положення

Жодна країна не застрахована від негараздів, надзвичайних ситуацій та катастроф і, як показує життя, навіть війни. Найважливіша частина держави – це її громадяни, і вони потребують допомоги від органів влади та їх громад, тому держава має турбуватися про безпеку своїх громадян. Пам'ятай, якщо усі люди в країні заздалегідь ознайомлені з практичними порадами та дотримуються їх, захистити себе від катастроф та безпечно їх подолати можливо.

Тепер ці правила знаєш і ти.

Вір у себе, у підтримку своїх рідних і близьких, педагогів, волонтерів, у допомогу державної та місцевої влади, у непереможність наших славних захисників – ЗСУ, територіальної оборони, а головне у нашу Перемогу!!!

Україна буде вільною!

Слава Україні!

Героям слава!